

W dn. 4-5 marca 2024 r., w Hotelu Gołębiowski w Mikołajkach odbyła się IX edycja Europejskiego Kongresu Samorządów. Fundacja Instytut Studiów Wschodnich w formule partnerstwa z Województwem Warmińsko-Mazurskim oraz miastem i gminą Mikołajki, zorganizowali po raz kolejny największą i najważniejszą konferencję samorządową tego typu w Europie Środkowo-Wschodniej, której hasło przewodnie w tym roku brzmiało: „Przyszłość idei decentralizacji w zmieniającym się świecie”

Jerzy Buzek IX Europejskiego Kongresu Samorządów w Mikołajkach fot. forum ekonomiczne

Podsumowanie IX Europejskiego Kongresu Samorządów w Mikołajkach

IX Europejski Kongres Samorządów był spotkaniem liderów samorządów, przedstawicieli elit regionalnych, biznesu, członków administracji państwowej, oraz organizacji pozarządowych i mediów. W tegorocznej edycji Kongresu wzięło udział przeszło 2100 uczestników z Polski i 35 krajów całej Europy, w tym blisko 400 polskich samorządowców. Uczestnicy wydarzenia mieli unikalną możliwość wymiany poglądów, budowy relacji, nawiązywania kontaktów i rozwoju różnych form współpracy, w tym biznesowej, na poziomie regionalnym, jaki i z partnerami z innych krajów.

Program IX Europejskiego Kongresu Samorządów obejmował ponad 250 wydarzeń: bloków programowych, paneli dyskusyjnych, warsztatów, wykładów, prezentacji, gal i koncertów. Debaty Kongresu poruszyły między innymi obszary, takie jak: zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego, mechanizmy rozwoju miast i regionów, potencjał cyfryzacji, finansowanie inwestycji, ochrona środowiska, czy polityka bezpieczeństwa. Program Kongresu był realizowany na siedemnastu ścieżkach tematycznych, takich jak: Polityka i Bezpieczeństwo, Gospodarka i Finanse, Samorząd Przyszłości, Współpraca Międzynarodowa, Zielona Energia, Infrastruktura Regionalna, czy Zdrowie.

W Kongresie wzięło udział wielu przedstawicieli władz szczebla samorządowego i ogólnopolskiego, liderów opinii, wybitnych naukowców i gości z zagranicy, w tym m.in.: Marcin Kuchciński – Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Marek Woźniak – Marszałek Województwa Wielkopolskiego, Krzysztof Gawkowski – Wicepremier Minister Cyfryzacji, Krzysztof Bosak – Wicemarszałek Sejmu RP, Krzysztof Hetman – Minister Rozwoju i Technologii, Piotr Wachowiak – Rektor SGH, czy Rajmund Andrzejczak – były Szef Sztabu Generalnego WP.

Jednym z kluczowych wydarzeń podczas IX Europejskiego Kongresu Samorządów była sesja plenarna pod tytułem „Przyszłość idei decentralizacji w zmieniającym się świecie”. Moderatorem sesji był Willie Sullivan – Starszy Dyrektor, Electoral Reform Society z Wielkiej Brytanii. W roli panelistów wystąpili: Marcin Kuchciński – Marszałek Województwa

Podsumowanie IX Europejskiego Kongresu Samorządów w Mikołajkach

Warmińsko-Mazurskiego, Jerzy Buzek – Poseł do Parlamentu Europejskiego, Francisco Javier Ayala Ortega – Burmistrz Fuenlabrada, Hiszpania, Pekka Komu – Przewodniczący Zarządu Regionu Päijät-Häme, LADEC, Finlandia, Krzysztof Gawkowski – Wicepremier, Minister Cyfryzacji.

W trakcie sesji paneliści podkreślili, że demokracja powinna być dobrem, z którego mogą korzystać wszyscy, a nie tylko wybrana grupa. W dyskusji stwierdzono, że decentralizacja to bardzo dobra idea oddania części władzy w ręce samorządów. Zdaniem uczestników dyskusji w obliczu współczesnych wyzwań demokracja jest zagrożona, dlatego tak ważną staje się rola systemu zdecentralizowanego. W trakcie sesji Jerzy Buzek przypomniał o niezwykle istotnym znaczeniu decentralizacji zwłaszcza w kontekście niekorzystnych dla Europy rosyjskich działań. Zdaniem byłego Premiera „pomocniczość to sytuacja, gdzie władza na wyższym poziomie, na przykład Unia Europejska pomaga państwom członkowskim a państwo pomaga samorządom” Paneliści zwrócili także uwagę na kwestie migracji w kształtowaniu jednostek samorządu terytorialnego i lokalnych społeczności, a także odnieśli się do kwestii związanych z rozwojem cyfryzacji i informacji.

Pierwszy dzień IX Europejskiego Kongresu Samorządów w Mikołajkach zamknęła Gala, którą poprowadzili redaktor naczelny „Rzeczpospolitej”, Bogusław Chrabota i Malwina Żuchniewicz. Podczas wieczoru wręczono sześć nagród Samorządowca Dwudziestopięciolecia w Kategoriach: Sołtys, Wójt, Burmistrz, Starosta, Prezydent, Marszałek, a także trzy wyróżnienia za całokształt zasług i osiągnięć na rzecz Samorządu Terytorialnego. Nagrody wyróżnionym wręczali kolejno: Krzysztof Bosak – Wicemarszałek Sejmu, Jacek Protas – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Krzysztof Gawkowski – Wicepremier i Minister Cyfryzacji.

Nagrodę Samorządowiec Dwudziestopięciolecia w kategorii Sołtys otrzymał Ireneusz Niewiarowski – Twórca i Prezes Krajowego Stowarzyszenia Sołtysów, nagrodę Samorządowiec Dwudziestopięciolecia w kategorii Wójt otrzymał Krzysztof

Podsumowanie IX Europejskiego Kongresu Samorządów w Mikołajkach

Harmaciński – Wójt Gminy Ława, nagrodę Samorządowiec Dwudziestopięciolecia w kategorii Burmistrz zdobył Stanisław Bodys – Burmistrz Miasta Rejowiec Fabryczny, nagrodę Samorządowiec Dwudziestopięciolecia w kategorii Starosta otrzymał Andrzej Płonka – Starosta Bielski, nagrodę Samorządowiec Dwudziestopięciolecia w kategorii Prezydent otrzymał Wojciech Szczurek – Prezydent Gdyni, nagrodę Samorządowiec Dwudziestopięciolecia w kategorii Marszałek otrzymał Marek Woźniak – Marszałek Województwa Wielkopolskiego.

Podczas Gali Krzysztof Hetman – Minister Rozwoju i Technologii wręczył wyróżnienia za całokształt zasług i osiągnięć na rzecz samorządu terytorialnego Kazimierzowi Barczykowi – współtwórcy Federacji Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP, prof. Jerzemu Stępniewi – współtwórcy reformy Samorządu Terytorialnego w Polsce, w którego imieniu nagrodę odebrał Jan Król. Wyróżnienie otrzymał również prof. Jerzy Buzek – współtwórca reformy Samorządu Terytorialnego w Polsce. „To była rzesza niesamowitych ludzi, którzy czuli wielką wspólnotę w reformowaniu kraju. Warto przypomnieć, że samorząd to nie tylko dobre gospodarowanie, ale szczególne miejsce do budowania wartości. Taką wartością jest racja stanu.” – powiedział prof. Jerzy Buzek odbierając wyróżnienie i podsumowując czasy reformy terytorialnej.

Drugi dzień IX Europejskiego Kongresu Samorządów w Mikołajkach zakończył się Galą, którą poprowadzili redaktor Tomasz Sanpruch i Malwina Żuchniewicz. W trakcie Gali wręczono kilka znaczących wyróżnień. Nagrody Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej przyznano gminom zaangażowanym w ochronę pamięci historycznej. Nagrody wręczał dyrektor Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa Adam Siwek. Wyróżnienie to otrzymały: Urząd Gminy Wyry – nagrodę odebrała Joanna Pasierbek-Konieczny, przewodnicząca Rady Gminy Wyry, oraz Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie – w którego imieniu nagrodę odebrał Piotr Pilch, wicemarszałek Województwa Podkarpackiego. Przyznana została także Nagroda Europejskiego Kongresu Samorządów, którą wręczał Zygmunta Berdychowski – Przewodniczący Rady Programowej Europejskiego Kongresu

Podsumowanie IX Europejskiego Kongresu Samorządów w Mikołajkach

Samorządów. Wyróżnienie to otrzymali: dr Boglarka Ban-Gal oraz Pekka Komu – Przewodniczący Zarządu Regionu Pääjät-Häme.

Gale IX Europejskiego Kongresu Samorządów w Mikołajkach uświetniły koncerty: Katarzyny Żak, która zaśpiewała utwory z płyty Miłosna Osiecka, Anny Grzelak, Sąddeckiej Orkiestry Kameralnej wraz z zespołem SOK & Tango Attack pod dyr. Leszka Mieczkowskiego oraz Orkiestry Akademickiej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie pod batutą Rafała Krauzego.

IX Europejski Kongres Samorządów był miejscem nie tylko debat o tematyce społeczno-gospodarczej, ale obfitował także w bogaty program kulturalny obejmujący koncerty, pokazy filmów, czy spotkania z autorami najciekawszych premier książkowych roku. W tym roku w Mikołajkach odbyły się spotkania poświęcone m.in. takim tytułom, jak: „Chiński obwarzanek. Od Tajwanu po Tybet, czyli jak Chiny tworzą imperium” – spotkanie autorskie z Prof. Michałem Lubiną, „Historia polityczna Polski 1989–2023” – spotkanie autorskie z Prof. Antonim Dudkiem, czy „Potrzeba zmian w samorządzie terytorialnym” – spotkanie autorskie z dr. Cezarym Trutkowskim.

Uczestnicy Kongresu mogli także podwyższyć swoje umiejętności i kompetencje biorąc udział w warsztatach dotyczących różnych obszarów, w tym np.: „Jak zwiększyć szansę na elekcję? – determinanty wyborcze”, „Jak opracować dobrą strategię rozwoju gminy?”, czy „Jak przekonać nieprzekonywalnych – czyli jak komunikować strategiczne inwestycje?”

Organizatorem Europejskiego Kongresu Samorządów jest Fundacja Instytut Studiów Wschodnich, która prowadzi działalność na rzecz promowania dialogu i współpracy pomiędzy państwami Europy Środkowo-Wschodniej. Najważniejszym wydarzeniem organizowanym przez Fundację jest Forum Ekonomiczne w Karpaczu – konferencja, która jest jednym z największych i najważniejszych wydarzeń gospodarczo-politycznych w tej części Europy.

Podsumowanie IX Europejskiego Kongresu Samorządów w Mikołajkach

źródło informacji: Fundacja Instytut Studiów Wschodnich/ Forum ekonomiczne